

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6834
Karar No : 2007/3374

Davacı : S.S. Kömürcüler Temin ve Tevzii Kooperatifi

Vekili : Av. Vedat Atak
Minareci İşhanı K: 4 /UŞAK

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Ayperi Samantır, aynı adreste

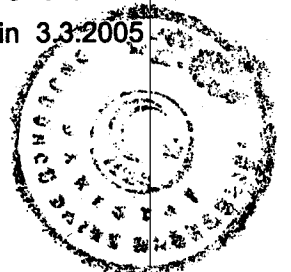
İstemin Özeti : Türkiye Kömür İşletmeleri Ege Linyit İşletmesi Müdürlüğü (TKİ ELI) 'nün bayileri arasında miktar ayrımcılığı yaparak hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 03.03.2005 tarih ve 05-12/137-50 sayılı kararının; TKİ ELI'nin, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine aykırı biçimde bayilik şartları tutmayan Uşak Belediyesi'nin ortağı olduğu UTAŞ'a daha fazla kömür tahsis ederek rekabeti ihlâl ettiği, diğer yandan, TKİ ELI tarafından, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (a) ve (b) bendlerine aykırı olarak hâkim durumun kötüye kullanıldığı, bayiler arasında ayrımcılık yapıldığı iddialarıyla iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava dilekçesinden de anlaşılacağı üzere, Türk Ticaret Kanunu'nun 56-65. maddelerinde düzenlenen haksız rekabete ilişkin hükümlerle, 4054 sayılı Kanun hükümlerinin karıştırıldığı, davacının iddia ettiği hususların haksız rekabete konu oluşturabileceği, bayii mal kesme gibi hususların, bayi ile sağlayıcı arasındaki ticari ilişki ve haksız rekabet hükümleri ile ilgili bulunduğu, Rekabet Kurulu'nun piyasadaki rekabette ilgilendiği, teşebbüslerin kişisel çıkarları ile ilgilenmediği, mevzuat bakımından, her teşebbüsün bayilerini serbestçe seçebilme hakkının bulunduğu, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesine aykırılığın söz konusu olmadığı, Kanun'un 4/e maddesinin, rakiplerin anlaşarak eşit durumdaki müşteriye davranışla ilgili olduğu, olayda bu yönde bir husus bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu bir anlaşmanın veya Kanun'un 6. maddesi kapsamında hâkim durumun kötüye kullanıldığı yönünde herhangi bir bulguya ulaşılamaması karşısında, davacı şikâyetinin reddinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, Türkiye Kömür İşletmeleri Ege Linyit İşletmesi Müdürlüğü'nün bayileri arasında miktar ayrımcılığı yaparak hakim durumunu kötüye kullandığı gerekçesiyle yapılan şikâyetin reddine ilişkin 3.3-2005 günlü ve 05-12/137-50 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6834
Karar No : 2007/3374

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un amacının, " mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu, Kanunun 1.maddesinde belirtilmiş olup; anılan Kanununun 4. maddesinde; Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme bozma yada kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüslerarası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu hükmü yer almış, 6. maddesinde; Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına veyahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu hükmüne yer verilerek, 7.maddesinde de; Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, rekabet, piyasa ekonomilerinde, kar, satış miktarı ve pazar payı gibi belirli iktisadi hedeflere ulaşmak amacıyla ekonomik birimler arasında ortaya çıkan bir yarış veya karşıtlık şeklindeki ilişkiler süreci olarak tanımlanmakta bu tanım Kanunun genel gerekçesinde de yer almaktadır.

Rekabet Kurulu'nun görev ve yetkilerinin düzenlendiği, 4054 sayılı Kanununun 27. maddesinde belirtildiği gibi, Kurul, rekabetin korunması amacıyla bu kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak, bu Kanunda düzenlenen hükümlerin ihlal edildiğini tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamakla görevlidir. Dolayısıyla Kurul, başvuru konusunun Kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemlere ilişkin bulunması halinde inceleme, araştırma ve soruşturma yapmakla yükümlüdür.

Dava dosyasının incelenmesinden; Türkiye Kömür İşletmeleri, Ege Linyit İşletmesi Müessese Müdürlüğü'nün bayileri arasında miktar ayrımcılığı yaparak hakim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla şikayet başvurusunda bulunulduğu, şikayetin; Ege Linyit İşletmesinin Uşak ilinde bayilik sistemine geçtiği ve ilan ettiği şartlara uygun bulunmayan Uşak Belediyesinin ortağı olduğu UTAŞ'a bayilik verdiği, ayrıca sözkonusu şirkete şikayetçiye tahsis ettiğinin üstünde kömür tahsis ederek piyasadaki rekabeti bozucu uygulamalarda bulunduğu iddialarına dayandırıldığı anlaşılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6834
Karar No : 2007/3374

Ancak, Ege Linyit İşletmesi Müessese Müdürlüğü'nün Uşak ilindeki bayilerle yaptığı bayilik sözleşmesinin, birden fazla bayi ile yapılmış ve münhasırlık özelliği taşımayan sözleşme niteliğinde olduğu, satış koşulları, bölgesi ve satış fiyatı itibarıyla 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinde belirtilen rekabeti bozma, engelleme, kısıtlamaya yol açacak koşullara yer verilmediği görülmüş olup, bu haliyle söz konusu anlaşma, rekabet kuralları bakımından Kanunun 4. maddesine aykırılık göstermemektedir.

Öte yandan, Türkiye Kömür İşletmelerinin % 90 pazar payı ile Türkiye genelinde hakim durumda bulunduğu, Uşak ilinde ise tekel olduğu dikkate alındığında, bayilik şartları taşımayan şirketlere bayilik vermesi ve bayiler arasında tahsis edilen kömür miktarı yönünden ayrımcılık yapmasının, 6. madde kapsamında hakim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Zira, koşulları bayilik için öngörülen koşullara uygun bulunmayan kişilere bayilik verilmesi, rekabet kuralları çerçevesinde yasaklanan bir eylem olmadığı gibi, rekabetin bozulmasına yönelik bir boyutu bulunmamakta, bu çerçevede ortaya çıkan sorunların ilgili mevzuatı gereği çözümü yoluna gidilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, bayiler arasında miktar ayrımcılığı yapılmasının 6. madde ihlali olduğu iddia edilmekte ise de; tekel konumunda bulunan işletmenin hakim durumunu güçlendirmek, devamını sağlamak veya başka pazarlarda hakim duruma geçmek iradesiyle davranmayı gerektiren koşullar içinde bulunmadığı, açık olduğu gibi, doğrudan satış suretiyle satış koşulları belirleme olanağına sahip bulunan işletmenin alt pazarda rekabeti kısıtlamayı hedeflediğinden de sözedilemez.

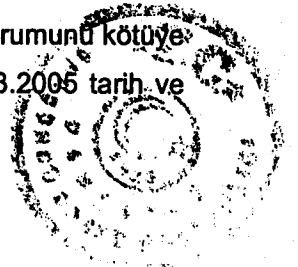
Bu durumda, davacı kurumun şikayet başvurusu ile ilgili olarak, bayilik şartları taşımayan teşebbüslere bayilik verilmesinin 4054 sayılı Kanun kapsamı dışında kaldığı, ve UTAŞ isimli şirkete daha fazla kömür tahsisi yapılmasının 4054 sayılı Kanunun 6. maddesine ihlal etmediği yolundaki dava konusu kararda hukuki isabetsizlik bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 22.05.2007 tarihinde davacı tarafın gelmediği, davalı Rekabet Kurulu vekili Av. Ayperi Samantır'ın geldiği, Danıştay Savcısı'nın hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Gelen tarafa usulüne uygun söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, gelen tarafa son kez söz verilip duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, TKİ ELİ'nin bayileri arasında miktar ayrımcılığı yaparak hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiasıyla yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 03.03.2005 tarih ve 05-12/137-50 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde, teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler teşebbüs birliği olarak tanımlandıktan sonra, Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan anılan Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum, belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6834
Karar No : 2007/3374

üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış, ve Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde de bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş 6. maddede kötüye kullanmanın tanımı yapılmamış uygulamada sık rastlanılan kötüye kullanma halleri örneklemek suretiyle sayılmıştır. Bunlar;

"a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

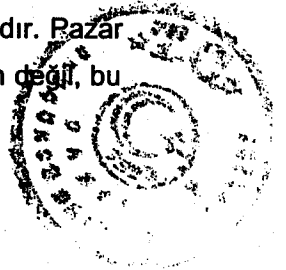
c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması" olarak sıralanmıştır.

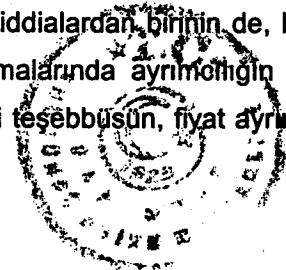
Hâkim durum, bir ya da birden fazla teşebbüsün pazarda güçlü bir konumda bulunmasını, yani teşebbüsün pazarda rekabeti önleme veya serbestçe davranabilme ya da istediği stratejiyi pazara kabul ettirme gücüne sahip olmasını ifade eder. İlgili pazarı belirleyen iki temel unsur bulunmaktadır. Bunlar, coğrafi pazar ve ürün pazarıdır. İlgili coğrafi pazardan anlaşılması gereken aynı rekabet koşullarına sahip pazar alanıdır. Ürün pazarı ise ticari alışveriş konusu olan bir malın ya da hizmetin oluşturduğu pazardır. Bir teşebbüsün hâkim durumda bulunduğunu gösteren değişik ekonomik ve sosyal faktörler de bulunmaktadır. Buna göre hâkim durumun tespitinde, ilgili ürün ve coğrafi pazarın yanısıra ilgili zaman dönemi, ürünün ikame edilebilirliği, çapraz esnekliği, pazarın homojen yapıda olması, pazardaki rakiplerin sayısı ve pazar payları gibi hususların da incelenmesi gerekmektedir.

Kısaca hâkim durumun tespiti konusunda yapısal, işlevsel ve ekonomik güce dayalı olmak üzere çeşitli değerlendirme ölçütleri vardır. Hâkim durumun varlığı tamamen iktisadi analizlere dayanarak araştırılması gereken bir konu olup, hakim durumun belirlenmesinde önemli olan ve öncelikle ele alınması gereken ölçüt, işletmenin ilgili pazardaki payıdır. Pazar payının yalnız hâkim durumda olup olmadığının incelenmekte olan işletme açısından değil, bu işletmeye rakip olan, diğer işletmeler açısından da incelenmesi gerekmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6834
Karar No : 2007/3374

Dava konusu Rekabet Kurulu kararının incelenmesinden; TKİ ELİ'nin Uşak'ta bayilik sistemine geçeceğini duyurduğu ve bayilik şartlarını ilan ettiği, Uşak Belediyesi'nin ortak olduğu UTAŞ'a bayilik şartlarını taşımamasına rağmen bayilik verdiği, öte yandan UTAŞ'a 40.000 ton kömür tahsis ederken, şikâyetçi kooperatife 1007 ton kömür tahsis ettiği ifade edilerek, piyasadaki rekabeti bozucu etkiler taşıyan bu uygulamalarla ilgili gereğinin yapılmasının talep edildiği, Kurul tarafından TKİ ELİ'nin bayilik sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun 4. maddesi ve 2002/2 sayılı Tebliğ uyarınca değerlendirildiği, buna göre, TKİ'nin, karayoluyla torbalanmış kömür satışına yönelik bayilik sistemi kurulması düşünülen illerde birden fazla bayiye anlaşma yapmakta olduğu, bu nedenle ilgili bayilik sözleşmesinin münhasırlık taşımadığının görüldüğü, bu doğrultuda münhasırlık taşımayan sözleşmelerde bayiye yönelik bölge sınırlamasının getirilemeyeceği, sözleşmede bayiye bölge dışına aktif veya pasif satış yasağı getirilmediği de dikkate alındığında, ilgili sözleşmenin bu bakımdan 2002/2 sayılı Tebliğ ile uyumlu bulunduğu, sözleşme'nin 5. maddesinde, kömürlerin satış fiyatları ve şartlarının TKİ tarafından tespit edileceğinin, bayinin TKİ tarafından tespit edilen bu fiyatların üzerinde bir fiyattan satış yapamayacağını, ancak piyasa şartları çerçevesinde bu fiyatların altında satış yapabileceğinin belirtildiği, sözleşme'nin 6. maddesinde ise, bayi komisyonunun kömürün CIF satış fiyatının belirli bir oranı olarak belirlendiği, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde " tarafların herhangi birinin baskısı veya teşvik etmesi sonucu sabit veya asgari satış fiyatına dönüşmemesi koşuluyla sağlayıcının azami satış fiyatını belirlemesi veya satış fiyatını tavsiye etmesi"nin mümkün olduğunun kurala bağlandığı, bu hükmün kömürün azami satış fiyatlarını tespit etmeye yönelik olduğu dikkate alındığında, bu yönüyle de 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırılık taşımadığı, sözleşmenin 4. maddesinde, sözleşmenin geçerlilik süresinin Eylül 2004 ayından 30.06.2005 tarihine kadar olduğunun belirtildiği, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesine göre, dikey anlaşmalarda bayiye beş yıla kadar rekabet etme yasağı getirilebilmekte olduğundan, bir yıl süre ile geçerli olacak TKİ sözleşmesinde bayiye rekabet etme yasağı getirilmiş olsa dahi, bu durumun rekabet kuralları ile çelişmeyeceği, dolayısı ile incelenen sözleşmenin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine ve bu Kanun'a dayanarak çıkarılan 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı hükümler taşımadığı, ayrıca şikâyet dilekçesinde, TKİ ELİ'nin, hâkim durumunu kötüye kullandığına ilişkin iddialar bulunduğu, Kurul kararında bu durumun da incelendiği, buna göre, 19.10.2004 tarih, 04-66/949-227 sayılı Kurul kararında TKİ'nin yerli kömürün üretim seviyesinde hâkim durumda olduğunun saptandığı, 2002/2 sayılı Tebliğ'de hâkim durumdaki teşebbüsün bayilik sistemi kuramayacağına yönelik bir hüküm olmadığı gibi, bayilerini de ne surette belirleyeceğine ilişkin düzenlemenin bulunmadığı, başka bir ifade ile, teşebbüslerin bayilerini özgürce belirleme haklarına sahip oldukları ve bunu kısıtlayıcı bir rekabet kuralının da bulunmadığı, şikâyet konusu iddialardan birinin de, bayiler arasında ayrımcılık yapılması olduğu, rekabet hukuku uygulamalarında ayrımcılığın büyük oranda fiyat ayrımcılığı şeklinde ortaya çıktığı, hâkim durumdaki teşebbüsün, fiyat ayrımcılığı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6834
Karar No : 2007/3374

yoluyla gerek yer aldığı pazar seviyesindeki gerekse alt ve üst pazar seviyelerindeki rekabeti kısıtlayabileceği, bu bakımdan, hâkim durumdaki teşebbüsün fiyat ayrımcılığı yoluyla hâkim durumunu güçlendirmek (rakiplerin pazar dışına itilmesi) veya müşterilerini ekonomik bakımdan sömürme amacı taşıyan eylemlerinin rekabet kuralları ile yasaklanmış olduğu, TKI'nin miktar ayrımcılığı yoluyla hâkim durumunu güçlendirip güçlendirmedığının incelenmesi halinde, 6. madde kapsamında ihlâl sayılan eylemlerde, hâkim durumdaki teşebbüsün rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırma veya rakiplerini pazar dışına çıkarma amacının veya etkisinin bulunmasının gerektiği, buna yönelik eylemlerden birisinin de rakiplerinin bulunduğu coğrafi alanda farklı fiyatlar (yıkıcı fiyat) uygulanması olduğu, bu farklı fiyatların doğrudan teşebbüs tarafından veya bayileri aracılığıyla dolaylı olarak uygulanmasının olanaklı bulunduğu, ancak şikâyete konu olayda bu doğrultuda bir değerlendirme yapılamayacağı, şöyle ki; ısınma amaçlı yerli kömür pazarında TKI'nin pazar payının %90, Türkiye Taş Kömürü Kurumu'nun pazar payının ise %10 olduğu, ilgili coğrafi pazar Uşak ve civarı olarak ele alındığında, TKI'nin tekel olduğu ve mevcut yahut potansiyel bir rakibin bulunmadığının görüldüğü, bu bakımdan TKI'nin miktar ayrımcılığı yoluyla ilgili bölgede rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmak veya rakiplerini pazar dışına atmak gibi bir amacının olamayacağı, dava konusu kararda TKI'nin miktar ayrımcılığının alt pazarlarda rekabeti kısıtlayıp kısıtlamadığının da değerlendirildiği, buna göre, TKI'nin şikâyete konu olan eylemlerinden etkilenen pazarın, kömürün toptan ve perakende satışı seviyesi olduğu, bu pazar seviyelerindeki teşebbüslerin TKI kömürünün niteliğinde hiç bir değişiklik yapılmadan tüketiciye ulaştırılmasında aracı oldukları, TKI'nin, Türkiye genelinde yerli kömürün üretiminde hâkim durumda (çoğu bölgede tekel) olduğu için yerli kömürün dağıtım ve hatta perakende satış seviyesindeki rekabeti etkileyebilme gücüne sahip bulunduğu, TKI'nin bayilik sistemine geçerek bazı bölgelerde tek bir bayi atamasının rekabet kurallarını ihlâl etmediği ve hatta bayilikler vermek yerine kendisinin doğrudan tüketiciye satış yapmasının olanaklı olduğu dikkate alındığında, bayilerine tahsis ettiği kömür miktarının farklı olmasının, bayilerin ticari çıkarlarını etkilemesine rağmen, alt pazardaki rekabetin kısıtlanması olarak değerlendirilemeyeceği, TKI'nin miktar ayrımcılığının ekonomik sömürü amacını taşıyıp taşımadığına bakıldığında ise, 19.10.2004 tarih, 04-66/949-227 sayılı Rekabet Kurulu kararında da belirtildiği üzere, TKI'nin bayilik sistemine geçmesinin altında, ithal kömür fiyatlarındaki artış nedeniyle yerli kömür fiyatlarında meydana gelen fiyat yükselişlerinin kontrol altına alınmasının yatmakta olduğu, nitekim, bayilik sözleşmeleri incelendiğinde, bayinin TKI'nin belirlediği fiyatların üstünde satış yapmasının yasaklandığının görüldüğü, bu bakımdan TKI'nin şikâyete konu eyleminin miktar ayrımcılığı yoluyla kârını artırmak amacını taşımadığı, bu açıklamalar çerçevesinde, Kurul tarafından TKI ELI'nin, bayilik şartlarını taşımayan UTAS'a bayilik vermesinin ve bu bayiye daha fazla kömür tahsisi yapmasının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl etmediği yönündeki tespit ve değerlendirmelerde bulunularak, dava konusu işlemle şikâyetin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6834
Karar No : 2007/3374

Dosyadaki bilgi ve belgeler, sözü edilen mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirildiğinde; Rekabet Kurulu tarafından, TKİ EL'nin bayilik sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine ve bu Kanun'a dayanarak çıkarılan 2002/2 sayılı Tebliğ'e aykırı hükümler taşımadığının ve TKİ EL'nin, bayilik şartlarını taşımayan UTAŞ'a bayilik vermesinin ve bu bayiye daha fazla kömür tahsisi yapmasının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl etmediğinin saptanması nedeniyle, şikâyetin reddi yolunda alınan dava konusu kararda 4054 sayılı Kanun'a aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 99,60-YTL yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılmasına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca davalı vekili için takdir olunan 1.000,00-YTL avukatlık ücretinin davacılardan alınarak davalıya verilmesine, 22.05.2007 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Orhun	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	YET	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 58,10-YTL
Posta Gideri : 41,50-YTL
TOPLAM : 99,60-YTL